

การเตรียมพร้อม ฮัจญ์

Preparation For Holy Haj (The pilgrimage)

วาสนา มะเจเนน บธ.ม. (Watsana Machenae, M.B.A.)¹

ครั้งหนึ่งในชีวิตของข้าพเจ้าและครอบครัวได้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ถึงแม้ว่าจะเป็นการเดินทางที่มีค่าใช้จ่ายสูงมาก ประมาณ 500,000 บาท และใช้ระยะเวลายาวนานถึงเกือบหกสิบวัน แต่เป็นการเดินทางที่ประทับใจไม่รู้ลืม ยังอยู่ในความทรงจำตลอดเวลา

ไปฮัจญ์ทำไม

อัลลอฮ์ได้บัญญัติให้มนุษย์ทั้งหลายทำฮัจญ์ด้วยการไปเยี่ยมบัยตุลลอฮ์และปฏิบัติอิบาดะฮ์เฉพาะ ณ นครเมกกะ สำหรับผู้ที่มีความสามารถไปถึง (สุเราะ อาล อิมรอน : 97) บรรดานักอรรถาธิบายอัลกุรอาน กล่าวว่า “นี่คือ โองการที่บัญญัติให้ฮัจญ์เป็นวาญิบเหนือผู้ที่มีความสามารถทุกคน” (ดู มะฟาติหุล ชัยอับ ของ อีร-รอซี 8/ 133, ตัฟซีร์ อัลกุรอานิลอะซิมของ อิบน์ กะษีร 1/4 13) และรายงานจากอิมบุ มุอัมร กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านศาสดามุฮัมมัด (ซล.) กล่าวว่า แท้จริงแล้วอิสลามถูกสร้างบนหลักห้าประการ คือ 1) การปฏิญาณตนว่าแท้จริงแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และแท้จริงแล้วมุฮัมมัดนั้นเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ 2) การดำรงละหมาด 3) การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน 4) การจ่ายซากาต 5) ประกอบพิธีฮัจญ์ ณ บัยตุลลอฮ์ นี่คือนักปฏิบัติฮัจญ์ที่แท้จริงและเป็นเสมือนเสาหลักของศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติข้อ 1-3 ทุกคนที่นับถือศาสนาอิสลามต้องปฏิบัติ ไม่ว่าคนรวยที่มีฐานะหรือยากจน ถ้าไม่ปฏิบัติจะต้องถูกลงโทษรับบาปทุกวัน แต่หลักปฏิบัติในข้อที่ 4 และ ข้อที่ 5 ไม่บังคับบุคคลที่ไม่มีความสามารถแต่จะบังคับใช้เฉพาะบุคคลที่มีฐานะมีเงินทองเหลือใช้คือมีความพร้อมทุกสิ่งทุกอย่างและมีเงินเหลือเก็บเกินตามกฎหมายอิสลามกำหนด ถึงแม้การทำฮัจญ์จะมีความสำคัญปานใดก็ตาม แต่ไม่ควรต้องกู้หนี้ยืมสิน เพราะอิสลามไม่สนับสนุนให้ทำฮัจญ์ด้วยการกู้ยืม และบุคคลที่มีหนี้สินไม่ถึงว่าวาญิบต้องทำฮัจญ์ ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินที่ต้องชำระหนี้หรือหนี้สินที่สามารถยืดเวลาชำระถึงแม้ว่าจะได้รับอนุญาตจากเจ้าหนี้ในการยืดเวลาชำระหนี้ก็ตาม “ยิ่งกว่านั้นไม่อนุญาตการกู้ยืมเพื่อทำฮัจญ์ แม้ว่าจะมีดอกเบี้ยหรือไม่มีดอกเบี้ยก็ตาม

การประกอบพิธีฮัจญ์ตามปฏิทินอิสลามคือในเดือนซุลฮิจญะฮ์ของทุกปี แต่ในปี พ.ศ. 2555 จะตรงกับเดือนตุลาคมของปีปฏิทินไทย ในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์โดยส่วนใหญ่จะเดินทางไปล่วงหน้า ประมาณ 45-60 วันรวมพิธีฮัจญ์ เริ่มตั้งแต่เดือน เซาวาล ซุลเกาะฮะดะฮ์และซุลฮิจญะฮ์ ในปี 2555 ตรงกับเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ซึ่งในปีต่อไปจะตรงกับเดือนไหนนั้นต้องดูปฏิทินไทยประกอบ

ความหมายของฮัจญ์

ฮัจญ์มับูร คือ ฮัจญ์ที่ดีและฮัจญ์ที่อัลลอฮ์ทรงตอบรับ ต้องเข้าเงื่อนไขหลักสองประการ คือ มีความบริสุทธิ์ใจ (อิกลาส) เพื่ออัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว และปฏิบัติตามสุนนะห์ของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซล.) อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น การพูดจาที่สุภาพ การโปรยสละ การให้ทานน้ำและอาหาร และไม่ปะปนด้วยสิ่งที่ไม่ดีและบาป โดยเฉพาะสิ่งที่เป็น บิดอะฮ์ (ไม่ปฏิบัติตามสุนนะห์ของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซล.) ฮัจญ์มับูรเป็นฮัจญ์ที่ผู้ไปประกอบพิธีฮัจญ์ทุกคนปรารถนา

ความหมายของฮัจญ์ คือ อิบาดะฮ์ที่ถูกกำหนดเป็นฟัรฎูเหนือมุสลิมและมุสลิมะฮ์ที่มีความสามารถทุกคน ซึ่งเป็นหลักการอิสลามข้อที่ห้า และ ฮัจญ์ หมายถึง การมุ่งสู่บัยตุลลอฮ์ฮัจญ์ฮารอม ด้วยการปฏิบัติอิบาดะฮ์เฉพาะ ในเวลาหรือช่วงเวลาที่ถูกกำหนดไว้ ตามบทบัญญัติฮัจญ์ ในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เพื่อไปแสวงบุญ เช่น การละหมาดในมัสยิดนบะวี

¹ ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

มัลลียัตถ์อักษรอม และการศึกษาแต่ความดีครบตามหลักการทำนุและกันไปเยี่ยมสถานที่สำคัญๆ ทางประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลามเพื่อระลึกถึงท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) เช่น กูโบร์และมัสยิดรอซา มัสยิดนบะวีย มัสยิดกุบาอ์ มัสยิดกิบละตัยน์ และสมรภูมียุตุต เป็นต้น

การเตรียมตัวสู่พิธีชัย

บุคคลที่จะไปประกอบพิธีฮัจญ์จะต้องเตรียมตัวและเตรียมความพร้อม อย่างไร

จากประสบการณ์ในการประกอบพิธีฮัจญ์ จะต้องเตรียมความพร้อม ดังนี้

1. ต่อตั้งจิตอธิษฐานหรือมีความมุ่งมั่น ตั้งใจว่าจะไปประกอบพิธีฮัจย์ ในช่วงอายุกี่ปี หลังจากนั้นต้องถามตนเองว่า ขณะนี้ฉันมีเงินเหลือพอรอมที่จะเก็บแล้วหรือยัง

2. การวางแผนในการเก็บเงินออมซึ่งจะต้องคำนวณค่าใช้จ่าย รายรับและรายจ่าย เงินเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายในครอบครัวแล้วมีกับาท ซึ่งตั้งใจจะไปประกอบพิธีฮัจญ์ช่วงอายุประมาณ 45 ปี เริ่มเก็บเงินตั้งแต่ อายุ 35 ปี เดือนละประมาณ 5,000 บาท ปีหนึ่ง 60,000 บาท ระยะเวลา 10 ปี สามารถเก็บเงินได้ 500,000 บาท ค่าใช้จ่ายดังกล่าวสามารถไปประกอบพิธีฮัจญ์ จำนวน 2 คน คือสามีและภรรยา แต่บางครั้งเก็บเงินได้ครบแล้วไม่ได้ไปก็มี เพราะฉะนั้นจึงตั้งใจต่อไป อินชาอัลลอฮ (แล้วแต่ความประสงค์ของอัลลอฮ)

3. ศึกษาทบทวนคดีและท้องจำคู่อารต่างๆ ที่สำคัญ ในการประกอบพิธีฮัจย์เพื่อให้สอดคล้องกับสุนะห์ของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล) และเพื่อให้การประกอบพิธีฮัจย์ให้สมบูรณ์ที่สุดหรือได้ฮัจย์มับูร ส่วนบทบัญญัติและคู่อารที่ใช้ประกอบพิธีฮัจย์ทุกคนจะต้องศึกษาวิธีการและบทความคู่อารต่างๆ ที่ใช้ประกอบพิธีฮัจย์ เช่น รุกนฮัจย์และอุมเราะห์ รุกนของฮัจย์ มี 5 ประการ คือ 1) การอีดอม 2) การรุกฟที่ทุ่งอะเราะเฬะฮ 3) การตอวาฟอิฟาญาะฮรอบบัยตุลลอฮ 4) การสะเอะ 5) การโกนผมหรือตัดผม

สำหรับสำนวนตัลบียะซ อับดุลลอซ บิน อุมาร ได้เล่าว่า แท้จริงสำนวนตัลบียะซของท่านรอซูล (ซ.ล.) คือ ลับบัยกัลบ์ ลอฮุมมะลลับบัยก ลับบัยกาลาซริกัลากาลาบัยก เอนันอัลฮัมดา วัลนะมาตา ลากาวัลมุก ลาซารีกัลลัต ความว่า “ฉันได้ขานรับคำเชิญชวนของพระองค์แล้วโอ้อัลลอซ ฉันได้ขานรับคำเชิญชวนของพระองค์แล้ว ฉันได้ขานรับคำเชิญชวนของพระองค์แล้ว โดยไม่มีการตั้งภาคีใด ๆ สำหรับพระองค์ ฉันได้ขานรับคำเชิญชวนของพระองค์แล้ว แท้จริงมวลการสรรเสริญ ความโปรดปราน (નો้มัต) และการปกครองล้วนเป็นของพระองค์โดยไม่มีการตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ (อัลบคอรี๊ยะ 2/ 147 มุสลิม 2/84 1)

ภาพที่ 1 ผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์กำลังตอวาฟ ณ บัยตุลลอฮ

เวลากล่าวตัลปิยะของพิธีฮัจญ์จะเริ่มขึ้นหลังจากเนียตอิหฺรอหมฮัจญ์(การตั้งจิตอธิฐาน)และจะสิ้นสุดเมื่อเริ่มตะห์ลุลแรก(โกนผมหรือตัดผม) นั่นคือ เริ่มช่วงก่อนหิน ณ ญุมเราะฮฺ อัลอะเกาะบะฮ์ในวันนะฮ์ร (วันที่ 10 ชุลหิจญะฮฺ) ส่วนการกล่าวตัลปิยะของพิธีอุมเราะฮฺจะเริ่มขึ้นหลังจากเนียตอิหฺรอหมอุมเราะฮฺและจะสิ้นสุดเมื่อเริ่มฏอวาฟุดุม

ภาพที่ 2 ชุดอิหฺรอหม

ชุดอิหฺรอหม สำหรับผู้ชายให้สวมอาภรณ์ที่ไม่มีการเย็บบรรจบกันดังภาพที่ 2 โดยให้ใช้ผ้าสองผืน ผืนหนึ่งสำหรับใช้ห่อส่วนล่างและอีกผืนหนึ่งใช้สไบส่วนบน ส่วนสีของผ้า สีขาว ถือว่าเป็นสีที่ประเสริฐที่สุดสำหรับผ้าอิหฺรอหม สำหรับผู้หญิงอนุญาตให้ห่ออาภรณ์ปกติที่ปกปิดเอวรัดอย่างมิดชิดและไม่มีเงื่อนไขในเรื่องของสีของผ้าเป็นการเฉพาะเจาะจง

สิ่งที่วาญิบในการสะแอ คือ เริ่มต้นจากเนินเคาะฟาและสิ้นสุดที่เนินมฺวะเราะฮฺ ต้องปฏิบัติครบเจ็ดเที่ยว คือ การสะแอจากเคาะฟาถึงมฺวะเราะฮฺคิดเป็นหนึ่งเที่ยวและจากมฺวะเราะฮฺถึงเคาะฟาคิดเป็นหนึ่งเที่ยว นับให้ได้ครบเจ็ดเที่ยว การทำสะแอต้องทำหลังจกฏอวาฟ ไม่ว่าจะเป็ฏอวาฟุดุมหรือฏอวาฟอิฟาฎะฮฺ

สิ่งที่วาญิบ (บังคับ) ต้องปฏิบัติในการทำฮัจญ์ คือ ครองอิหฺรอหมจากมิกอต มะบัต (พักค้างคืน)ที่มฺซอละลิพะฮฺ และพักค้างคืนที่มินา ช่วงวัน ญุมเราะฮฺ อัลอะเกาะบะฮฺ ในวันนะฮ์ร โดยเรียงลำดับทั้งสามบ่อ บ่อที่ 1 คือ อัล-ญุมเราะฮฺ อัล-อูลา บ่อที่ 2 อัล-ญุมเราะฮฺ อัล-มุสฏอ และบ่อที่ 3 อัล-ญุมเราะฮฺ อัลอะเกาะบะฮฺ แต่ละญุมเราะฮฺขว้างด้วยหินเจ็ดก้อน ขนาดของลูกหิน คือเท่ากับหัวนิ้วก้อย วิธีการขว้างหินที่ดีที่สุด คือขว้างด้วยนิ้วโป้งและนิ้วชี้ โดยขว้างหินครั้งแรกหนึ่งก้อน ขว้างหินทั้งหมด 7 ก้อน ในแต่ละบ่อ และกล่าวดักบิรและซอฮูอาร์ในขณะที่ขว้างหิน และสุดท้ายคือการตอวาฟอะดาอ (ตอวาฟอ้อลา) ผู้ใดที่ละทิ้งสิ่งวาญิบ (บังคับ) เหล่านี้ เขาจำเป็นจะต้องจ่ายดัม (เชือดแกะหรือเชือดแพะ) หรือถือศีลอด

ภาพที่ 3 เดินทางเพื่อไปขว้างก้อนหิน (มีอลอนตร์) 3 บ่อ

ก่อนวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ประมาณ 1-30 วัน ทุกครอบครัวจะมีการทำบุญเลี้ยงญาติพี่น้อง เพื่อนๆ และมีการละหมาดฮายาดเพื่อขออวยพรให้ผู้ที่เดินทางขอให้เดินทางโดยสวัสดิภาพปลอดภัยและทำกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้ได้ฮัจย์ที่สมบูรณ์กลับมา สำหรับผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อาจจะนอนไม่หลับ เพราะครั้งหนึ่งในชีวิตจะได้ไปทำฮัจย์และได้ไปเยี่ยมสถานที่สำคัญๆ ทางประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลาม เช่น กุโบร์ท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล) ข้าพเจ้าและคณะเดินทางโดยสารการบินอินเดีย ต่อเครื่องบินไปเจดดาห์ และนั่งรถบัสไปถึงเมืองมาดีนะห์และเมืองเมกกะตามลำดับ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 สนามบินอินเดีย (อินทรา คันธี) สนามบินเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

สถานที่ประวัติศาสตร์ที่ผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ไปเยี่ยมชม

1. **สมรภูมิอุซุด** เป็นประวัติศาสตร์ทางด้านสงคราม ในครั้งนั้นท่านศาสดา (ซ.ล.) ต้องสูญเสียพันหนึ่งชีและทัพมุสลิมต้องสูญเสียนักรบชะหีด(ผู้เสียชีวิตจากการทำสงครามปกป้องศาสนา) ถึง 70 คน รวมทั้งท่านฮัมซะห์ เป็นทัพหน้าที่เป็นกำลังใจสำคัญของกองทัพฝ่ายมุสลิมซึ่งเป็นลุงของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) นับเป็นการสูญเสียชีวิตครั้งยิ่งใหญ่ในการทำสงครามประวัติศาสตร์ในการต่อสู้เพื่อรักษาศาสนาอิสลามให้คงอยู่ตลอดจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 5 ภูเขาอุซุดและกุโบร์ผู้เสียชีวิตจากสงครามศาสนา 70 คน

2. **มัสยิดกิบบละดัน** เป็นมัสยิดสองกิบลัต ก็คือ ในระยะเริ่มแรกนั้นท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) และบรรดามุสลิมที่ละหมาดมัสยิดแห่งนี้ได้หันหน้าไปทางบัยตุลมักดิสที่ประเทศปาเลสไตน์ ดังภาพที่ 6 ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญของชาวยิว ซึ่งชาวยิวจะมองว่าอิสลามไม่มีกิบลัตเป็นของตนเอง มีอยู่วันหนึ่งท่านศาสดาได้มาละหมาดยังมัสยิดแห่งนี้โดยหันหน้าทางบัยตุลมักดิสเช่นเดิมที่เคยปฏิบัติมา ในขณะที่ท่านละหมาดอยู่นั้นได้มีโองการลงมาจากองค์อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ให้เปลี่ยนทิศกิบลัตจาก

บายตุลมักดิสไปยังบายตุลลอฮ์ที่เมกกะแทน ท่านศาสดามุฮัมมัดจึงได้หันหน้าไปสู່บายตุลลอฮ์ทันทีเพื่อละหมาดในสองรอกะอ์ตที่เหลืออยู่ และบรรดามุสลิมที่เป็นมะมูม(ผู้ตาม) ในขณะนั้นก็ได้หันหน้าไปยังบายตุลลอฮ์ตามท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ปัจจุบันนี้มัสยิดกิบละดัยน์แห่งนี้การละหมาดก็จะหันหน้าไปทางบายตุลลอฮ์ทีเดียว ก็เหมือนกันทั่วโลกที่ผู้จะละหมาดจะต้องหันหน้าไปทางบายตุลลอฮ์ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศใดก็ตาม

ภาพที่ 6 มัสยิดกิบละดัยน์

3. พิพิธภัณฑสถานของเมืองเมกกะ เป็นพิพิธภัณฑสถานที่มีอัลกุรอานฉบับแรกและสิ่งของสำคัญๆ ในสมัยท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) สิ่งของที่จัดแสดงข้างในทุกอย่างอย่างเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก การจัดวางสิ่งของต่างๆ เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามมาก ใช้แสงไฟประกอบในการจัดแสดงพิพิธภัณฑสถานเก่าแก่ของประเทศซาอุดีอาระเบีย เช่น บ่อน้ำซัมซัม บายตุลลอฮ์ ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอาหรับสมัยดั้งเดิม คัมภีร์อัลกุรอานสมัยโบราณ วิธีการตักน้ำในบ่อ ฯลฯ แต่สามารถบอกได้ว่าประทับใจมากที่สุดที่เห็นของโบราณตั้งแต่สมัยท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ซึ่งเก็บไว้ให้ชนรุ่นหลังและคนมุสลิมทั่วโลกได้ชื่นชม

สถานที่ที่อาดำมและฮิดีฮาวา พบกัน

ภูเขาซึ่งเป็นสถานที่ที่อาดำมและฮิดีฮาวาพบกันครั้งแรก ถ้าวายากดูต้องปีนเขาขึ้นไปข้างบน ข้างล่างไม่ได้ขึ้นไป เพียงแต่ยืนชื่นชมเฉพาะบริเวณด้านล่าง แต่ก็สามารถมองเห็นยอดเขา ส่วนบริเวณพื้นที่ด้านล่าง มีอยู่ 2-5 ตัว ที่ตกแต่งและประดับด้วยดอกไม้เพื่อให้นักท่องเที่ยวทุกคนที่ไปเยี่ยมชมได้ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 บริเวณด้านล่างภูเขาที่อาดำมและฮิดีฮาวาพบกัน บริเวณด้านล่างภูเขา

ภาพที่ 8 กุโบร์ผู้ที่เสียชีวิตในขณะที่ไม่ประกอบพิธีฮัจย์ในสมัยก่อน อยู่ข้างมัสยิดนะบะวีย์

ภาพที่ 9 บริเวณด้านในมัสยิดนะบะวีย์

5. **มัสยิดนะบะวีย์** ซึ่งเป็นมัสยิดที่ท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) เป็นผู้สร้างและปัจจุบันได้มีการปรับปรุงใหม่ให้สวยงามมาก มีรั้วกันเรียบร้อย บริเวณด้านนอกมัสยิดช่วงฝนตกหรือมีแดดออกจะมีร่มกางออกโดยใช้สวิตซ์ไฟฟ้าในการกดร่ม ร่มก็จะค่อยๆ กางออกมาดูแล้วสวยงามมาก ส่วนประตูทางเข้าจะมีทั้งหมด 32 ประตู ดังภาพที่ 9 จะเข้าในมัสยิดได้ทุกประตู แต่จะแบ่งประตูสำหรับเข้า-ออกของผู้หญิงและผู้ชายชัดเจน ควรดูให้ดี ส่วนด้านในมัสยิดบนหลังคาพองเยหน้าดูก็จะมีประติมากรรมทางด้านศิลปะโบราณสวยงามมากเช่นเดียวกัน หลังคาข้างบนช่วงเช้าหลังละหมาดซุบฮี (ละหมาดช่วงเช้า เวลา 05.00 น.) หลังจากจะเปิดเพื่อรับแสงเข้ามาในมัสยิด พอแดดเริ่มออกก็จะปิดอัตโนมัติ ดูแล้วใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากๆ ส่วนห้องน้ำจะอยู่ห้องใต้ดินซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดเพราะทุกคนจะต้องใช้บริการ

6. **ราวญะ** ซึ่งจะตั้งอยู่ในบริเวณมัสยิดทางทิศเหนือของมัสยิดนะบะวีย์ ข้าพเจ้าและคณะได้ไปเยี่ยมกุโบร์ท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) ท่านอาลี ท่านอุมาร์ ซึ่งฝังใกล้กัน การที่จะเข้าไปบริเวณราวญะนั้นลำบากมาก เพราะแต่ละคนมุ่งที่จะไป ณ สถานที่แห่งเดียวกัน คนเป็นพัน มีการแย่งกัน มีวิ่ง เดิน และชนกันโดยไม่สนใจผู้อื่น เห็นแล้วว่าเศร้าสลดใจนี้หรือมุสลิมะห์ที่จะไปแสวงบุญ ณ เมืองเมกกะ ข้าพเจ้าและคณะประมาณ 6 คน ข้าพเจ้าได้พูดและสอนพี่ๆ ว่าเราไม่ต้องตามพวกเขา ขอให้เดินปกติ ไม่ต้องไปผลักคนอื่น ซึ่งสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี ขอให้อ่านคู่มือและเดินแบบสบายๆ ใครจะแข่งก็เชิญตามสบาย ในที่สุดพวกเรา 6 คน ก็ประสบความสำเร็จ คือได้ละหมาดสุนัตสองรอกะอัตโดยสมบูรณ์โดยไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน ข้าพเจ้าและคณะได้ไปที่ราวญะ จำนวน 4 ครั้งตลอดที่อยู่เมืองมาดินะห์ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับกลุ่มของเรา

7. มัสยิดอัลฮารอม เป็นมัสยิดที่ใหญ่ มีจำนวน 4 ชั้น รวมห้องใต้ดิน จะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมซึ่งล้อมรอบกะعبة ทั้งสี่ทิศ สามารถเข้าละหมาดได้ทั้งสี่ทิศ ซึ่งทุกคนสามารถเลือกเข้าประตูมัสยิด ทางประตูไหนก็ได้และสามารถเลือกพื้นที่ละหมาดได้ตามใจชอบ ถ้าไปละหมาดข้างๆไม่มีพื้นที่ว่างสำหรับละหมาดในมัสยิดจำเป็นต้องละหมาดที่ลานกว้างบริเวณรอบนอกของมัสยิด ทุกคนลอบจิดดูว่าคนทั่วโลกที่มาแสวงบุญเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์ในแต่ละปีมีเท่าไร ส่วนสถานที่ที่อยู่จำกัด แต่ขณะนี้รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้ปรับปรุงเพิ่มเติมอาคารสถานที่ละหมาดให้กว้างขึ้น เพื่อรองรับสมาชิกทั่วโลกที่มาแสวงบุญในแต่ละปี

กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละวันจะเหมือนคนอื่นๆ ที่ตั้งใจไปแสวงบุญ ณ เมืองเมกกะ คือละหมาด 5 เวลาที่มีสยิดทุกวัน และที่นอกเหนือจากนั้นคือ การทำอุมเราะห์ เริ่มทำอุมเราะห์หลังจากสวมชุดอิหฺรอหมและตั้งใจแน่วแน่ว่าจะทำอุมเราะห์ เนียต ณ สถานที่ที่พักผ่อนที่จะออกเดินทางสู่อุมเราะห์ ผู้ประกอบพิธีฮัจจ์ที่เดินทางมาจากนอกเขตเมืองเมกกะ มีกอตมามากมาย (สถานที่ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะทำอุมเราะห์) หรืออุมเราะฮ์ คือ ซุลลัยฟะฮ์และอับยารอละห์ สำหรับผู้ที่เดินทางมาจากเมืองมาดีนะฮ์

การเดินทางไปที่มูฮตะลิพะยและมินา ทุกคนจะต้องเตรียมสัมภาระสำหรับใช้ส่วนตัว นำไปเฉพาะสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อไปพักค้างคืนที่มูฮตะลิพะยและที่มินา เกือบ 1 สัปดาห์ เริ่มจากวันที่ 9 - 13 ซุลหิจญะฮ์ ซึ่งจะต้องครองอิหม่ามจากมิกอตะมะบัต มาค้างคืนที่มูฮตะลิพะยและมินา เพื่อช่วงก่อนนิน ญัมเราะฮ์ อัลอะเกะบะฮ์ ในวันนหฺร (วันที่ 11- 13 ซุลหิจญะฮ์) โดยเรียงลำดับทั้งสามบ่อที่ 1 คือ อัล-ญัมเราะฮ์ อัล-อูลา บ่อที่ 2 อัล-ญัมเราะฮ์ อัล-วุสฏอ และบ่อที่ 3 อัล-ญัมเราะฮ์ อัล-อะเกะบะฮ์ และกล่าวตักบิรและขอตออาในขณะช่วงก่อนนิน

ในเวลา 09.00 น. ของวันที่ 9 เดือนซุลหิจญะฮ์ ข้าพเจ้าและคณะนั่งรถบัสเพื่อเดินทางไปภูฏาน ณ ทุ่งอะเราะพะฮะ เวลา ภูฏานเริ่มตั้งแต่ดวงอาทิตย์ค่อยๆย่นจนกระทั่งตกดิน คณะของข้าพเจ้าได้ประวิงเวลาไว้จนกว่าดวงอาทิตย์ค่อยๆและได้ละหมาด ซุฮรีและอัสนีโดยรวมเป็นญุมอ์ตักคิม(ละหมาดรวม)เรียบร้อยแล้ว จึงค่อยเดินทางเข้าสู่เขตอะเราะพะฮะ พักแรม จำนวน 1 วัน 1 คืน ซึ่งทุกคนจะอ่านอัลกุรอาน ซิเกร ละหมาดและอ่านบทดุอาร์ต่างๆ เพื่อขอพรให้อัลลอฮ์ (ซบ.) ทรงยกโทษและทรงปลดปล่อยบาปของพระองค์จากไฟนรก และแท้จริงพระองค์จะทรงเข้าใกล้และทรงปิตินดีกับจำนวนผู้ประกอบพิธีฮัจญ์โดยทรงอวดกับบรรดามลาอิกะฮ์ และทรงกล่าวว่า สิ่งใดที่คนเหล่านี้ปรารถนา (แน่นอนข้าจะให้แก่พวกเขาทุกประการ) ด้วยสิ่งนี้ทุกคนก็มุ่งทำแต่ความดีเพื่อจะได้รับสิ่งตอบแทนจากอัลลอฮ์ (ซบ.) คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนเองปรารถนา เช่นเดียวกันกับคนอื่น ๆ

ภาพที่ 12 ช่วงเก็บก้อนหินและรอพักเพื่อไปมีนา ภาพช่วงกลางคืนก่อนไปมีนา

ภาพที่ 13 ที่พักที่มีนา และบริเวณรอบๆ

ภาพที่ 14 เดินทางสู่ทุ่งอารอเฟาะ

ภาพที่ 15 ที่พักที่ทุ่งอารอเฟาะ

สรุป

จากประสบการณ์จริงที่เขียนเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่กำลังจะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในปีนี้หรือปีต่อไป ได้เตรียมความพร้อมในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ให้สมบูรณ์ที่สุดหรือได้ฮัจญ์มับูรหรือฮัจญ์ที่อัลลอฮ์ทรงตอบรับ การที่จะปฏิบัติภารกิจให้สมบูรณ์ในช่วงที่อยู่เมืองมาดินะห์และเมืองเมกกะ ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นั้น การดูแลสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะว่าร่างกายไม่อำนวยทุกสิ่งทุกอย่างเราไม่สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ได้ การไปประกอบพิธีฮัจญ์ครั้งหนึ่งในชีวิตของตนเองและครอบครัวเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ประมาณ 45-60 วัน การเดินทางจากประเทศไทยสู่ประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นการเดินทางที่ประทับใจมีรูปลักษณ์และความสุขมากมาย ที่ได้เห็นบัยตุลลอฮ์อยู่ตรงหน้าและได้ละหมาดหน้าบัยตุลลอฮ์ตลอดเวลา ซึ่ง ณ ปัจจุบันนี้ก็จะเห็นภาพบัยตุลลอฮ์อยู่ตรงหน้าตลอดเวลาและตนเองเชื่อว่าคนอื่นๆ ที่เคยไปเมกกะมาแล้วจะมีความรู้สึกเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นภาพที่ประทับใจและเป็นภาพที่ทรงจำมีรูปลักษณ์ ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถบรรยายได้ทั้งหมด อยากให้ทุกคนที่อ่านบทความนี้ประสบด้วยตนเอง และในโอกาสนี้ขออวยพรขอให้อัลลอฮ์ (ซบ.) จงดลบันดาลให้ทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญและโชคดี วางแผนชีวิตให้ดีๆ ความสำเร็จจะเป็นของท่าน และข้าพเจ้าขอขอบคุณอัลลอฮ์ (ซบ.) ที่ดลบันดาลใจให้ข้าพเจ้าได้เขียนบทความนี้ ขอขอบคุณอีกครั้ง